

Uzasadnienie

Na podstawie § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niespolonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 27 maja 2014 r. (sygnatura: WOPN-PK.0211.1.2014.BG) wystąpił do Ministra Środowiska o dokonanie kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi, a także zasadami rzetelności i gospodarności, zarządzenia z dnia 31 marca 2014 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009, zwanego dalej zarządzeniem. Minister Środowiska po dokonaniu kontroli stwierdził uchybienia i pismem z dnia 15 lipca 2015 roku (sygnatura: DP-074-118/24442/14/JJ) wniósł o zmianę zarządzenia we własnym zakresie.

W wyniku kontroli ww. aktu Minister Środowiska wykazał następujące uchybienia:

- 1) W załączniku nr 4 w pkt 9-12 i 14 wyznaczono cele działań ochronnych polegające na uzupełnieniu sieci ostoi różnorodności biologicznej lub drzewostanów trwale pozostawionych bez wskazań gospodarczych, utrzymaniu jako nieużytkowanych lasów znajdujących się obecnie w ramach działek jeziornych w zarządzie Marszałka Województwa. Przedstawione zadania należy uznać za działania ochronne, a nie cele działań ochronnych, dlatego powinny zostać usunięte z załączników określających cele.

Sposób uwzględnienia uwagi: zgodnie z dyspozycją Ministra Środowiska, z załącznika nr 4 usunięto treść kwestionowanych zapisów, gdyż stanowiły one działania ochronne a nie cele działań ochronnych. Ponadto treść usuniętych zapisów z załącznika nr 4, widnieje w załączniku nr 5 do zarządzenia w punktach Lp. 13, 16, 17.

- 2) W załączniku nr 5, w odniesieniu do przedmiotów ochrony: 1088 kumak nizinny, 1166 traszka grzebieniasta, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe, jesionowe i olsy źródłiskowe, 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, 3150 starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion Potamion, 3140 twarłowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic, ustanowiono działanie ochronne polegające na nielocalizowaniu budynków w miejscach podmokłych i potencjalnie podtapianych, ani na glebach torfowych. Należy wskazać, że nie ma podstaw prawnych do ustanawiania działań ochronnych modyfikujących zagospodarowanie przestrzenne określonych gmin, w tym zobowiązujących

do utrzymania obowiązujących postanowień dokumentów planistycznych. Ustawodawca w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 przewidział możliwość ingerencji w planowanie przestrzenne, ale wyłącznie poprzez ustanawianie określonych wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych i tylko w zakresie dotyczącym eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są one niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, o czym stanowi art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 z późn.

zm.). Dlatego też ustanawianie działań ochronnych ingerujący w zagospodarowanie przestrzenne należy uznać za niewłaściwe.

Sposób uwzględnienia uwagi: zgodnie z dyspozycją Ministra Środowiska, z załącznika nr 5 do zarządzenia usunięto treść kwestionowanego zapisu (Lp. 6).

- 3) W załączniku nr 5, w działaniu ochronnym o nr 22, nałożono na Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Szczecinie obowiązek monitoringu wszystkich elementów jakości stanu ekologicznego jezior, podjęcia w razie potrzeby ochrony czynnej mającej na celu ograniczenie zanieczyszczenia tych siedlisk. Należy wskazać, że działalność Inspekcji Ochrony Środowiska jest regulowana ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 686, z późn. zm.), ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, z późn. zm.) oraz aktami wykonawczymi wydanymi na podstawie ww. ustaw. Wszelkie uregulowania w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nakładające na wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska obowiązki niewynikające z ww. przepisów nie mają podstawy prawnej. W związku z powyższym ww. organy nie mogą być wskazywane jako podmioty odpowiedzialne za ww. zadania, polegające m.in. na edukacji lokalnej społeczności, monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony lub wody w celu realizacji zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, ochronie czynnej. Warto dodać, że w celu określenia stanu ochrony przedmiotów ochrony zależnych od wód, w przypadku istnienia danych Państwowego Monitoringu Środowiska, wskazane jest wykorzystywanie danych zebranych przez ww. organy. Ponadto, należy wskazać, że zastosowane w jednym z ww. działań ochronnych odesłanie do elementów z rozporządzenia Ministra Środowiska jest nieprecyzyjne i nie pozwala ustalić zakresu wyznaczonego monitoringu. W działaniach ochronnych powinno się w sposób jednoznaczny wskazać zakres planowanego monitoringu określając poszczególne jego elementy.

Sposób uwzględnienia uwagi: zgodnie z dyspozycją Ministra Środowiska, z załącznika nr 5 do zarządzenia usunięto treść kwestionowanego zapisu.

- 4) W załączniku nr 5, w działaniach ochronnych o nr 9, 14, 15, 18, 19, 21, 23-29 nałożono na właścicieli gruntów, Spółkę Wodną Szczecinek, właścicieli lasów niepaństwowych, placówki naukowe, organizacje pozarządowe następujące obowiązki: uzupełnienia rozpoznania występowania gatunku, monitoringu stanu siedlisk przyrodniczych, stanu jeziora Wierzchowo, odczytywania diverów mierzących poziom wody w torfowiskach, kontynuowania działań mających na celu pozostawianie martwego drewna oraz starych i obumierających drzew, aż do osiągnięcia właściwego stanu siedlisk, pozostawienia kęp drzewostanu, strefy ekotonowej buczyn i grądów w określonej strefie, utrzymania wyłączenia z zabiegów gospodarczych określonych terenów, ochrony wrażliwej strefy przyjeziornej, ograniczenia odmulania i odwadniania rowów, ograniczenia przekształcania cieków i rowów. W przedstawionych działaniach ochronnych w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. W myśl art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627,

z późn. zm.) w planie zadań ochronnych należy określić podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań ochronnych. W przedstawionym przepisie nie wskazano zamkniętego katalogu podmiotów, na które mogą być nałożone obowiązki, wynikające z ww. ustawy. Nie oznacza to jednak zupełnej swobody w określaniu podmiotów zobowiązanych do realizacji działań wynikających z planu zadań ochronnych, ponieważ przy opracowywaniu tego dokumentu należy mieć również na uwadze inne unormowania powszechnie obowiązujące, w szczególności zasady i przepisy Konstytucji RP. Należy wskazać, iż zgodnie z konstytucyjną zasadą legalizmu, wynikającą z art. 7 Konstytucji RP, oraz wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. I FSK 88/11), jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli. Z kolei w planie zadań ochronnych - akcie prawa miejscowego, w działaniach ochronnych m.in. na właścicieli i użytkowników gruntów, innych użytkowników lasów, Spółkę Wodną Szczecinek, właścicieli lasów niepaństwowych, placówki naukowe i organizacje pozarządowe, spółki z o.o., będące podmiotami prywatnymi, nałożono określone obowiązki. Przedstawione rozwiązanie należy uznać za niezgodne z konstytucyjnymi unormowaniami. Ponadto, stanowi ono przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z której nie wynika możliwość uregulowania w planie zadań ochronnych sytuacji prawnej podmiotów prywatnych, w tym ich obowiązków. Warto dodać, że na zasadach określonych w art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dopuszczalne jest nakładanie obowiązków na właścicieli lub posiadaczy obszaru ale wyłącznie na podstawie umowy z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz w ściśle określonym zakresie oraz celu, m.in. dostosowania gospodarki rybackiej lub leśnej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000.

Sposób rozpatrzenia uwagi: zgodnie z dyspozycją Ministra Środowiska w załączniku nr 5 preredagowano ww. zapisy, uwzględniając treść art. 36 ust. 3 ustawy o ochronie, tj.

- w działaniu Lp. 9, podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania preredagowano z: „właściciele gruntów oraz Spółka Wodna Szczecinek” na zapis: „właściciele lub posiadacze obszaru oraz Spółka Wodna Szczecinek na podstawie umowy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie”;
- w działaniu Lp. 14, podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania preredagowano z: „właściciele gruntów” na zapis: „właściciele lub posiadacze obszaru na podstawie umowy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie”;
- w działaniach Lp. 15, 18, 19, podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania preredagowano z: „właściciele lasów niepaństwowych” na zapis: „właściciele lub posiadacze lasów niepaństwowych na podstawie umowy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie”;
- w działaniach Lp. 21, 23, 25-29, z kolumny podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania wykreślono: placówki naukowe, organizacje pozarządowe (NGOs);
- w działaniu Lp. 24, podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania preredagowano z: „organizacja pozarządowa w porozumieniu z Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie”, na zapis: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi”.

5) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie, w odniesieniu do przedmiotów ochrony 1088 kumak nizinny, 1166 traszka grzebieniasta, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe, jesionowe i olsy źródłiskowe, 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, 3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion Potamion, ustanowiono działanie ochronne polegające na zapewnieniu odprowadzeniu ścieków do kanalizacji z tymczasowym dopuszczeniem gromadzenia w szczelnych atestowanych zbiornikach bezodpływowych, a następnie ich efektywnego oczyszczania, kontroli szczelności zbiorników bezodpływowych na ścieki, dążenia do pełnej kanalizacji miejscowości Grąbczyn, Wierzchowo, Orawka, z odprowadzaniem ścieków do oczyszczalni gwarantującej eliminację związków azotu i fosforu. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) sprawy usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych należą do zadań własnych gminy, która sama decyduje o sposobie i terminie ich realizacji. Zobowiązanie gmin w działaniach ochronnych ustanowionych w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 do wykonywania określonych zadań własnych ogranicza ich ustawowe kompetencje. Ponadto, takie zadania nie znajdują podstawy prawnej w upoważnieniu ustawowym określającym zakres działań ochronnych, ustalony w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W związku z powyższym przedstawione działania bezprawnie ingerują w prowadzoną przez gminę gospodarkę ściekową, określając sposób jej wykonywania.

Sposób rozpatrzenia uwagi: zgodnie z dyspozycją Ministra Środowiska, z załącznika nr 5 do zarządzenia usunięto treść kwestionowanych zapisów, tj. Lp. 6.1), 7, 8.

6) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie ustanowiono działanie ochronne o nr 11 polegające na wyłączeniu z użytkowania rybackiego jeziora Wierzchówko. Przedstawione działania faktycznie stanowią zakazy. W planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie powinno się zamieszczać zakazów określonego działania. Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zabrania się, co do zasady, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności pogorszyć stan siedlisk, wpłynąć negatywnie na gatunki, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami. W związku z powyższym, należy stwierdzić, że ogólnie określone zakazy w obszarze Natura 2000 wynikają z mocy prawa. Ponadto, skoro w delegacji ustawowej do ustanowienia ww. aktów prawa miejscowego nie przewidziano możliwości ustanowienia w nich zakazów, to takie działanie stanowi przekroczenie delegacji ustawowej. Warto dodać, że zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody możliwe jest dostosowanie działalności rybackiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, w sposób i na zasadach określonych w tym przepisie. Jednak wyłączenia określonego jeziora z użytkowania rybackiego nie można uznać za ustanowienie ww. ograniczenia, ale za zakaz, ponieważ niweczy istotę działalności rybackiej, a nie prowadzi do jej

modyfikacji.

Sposób rozpatrzenia uwagi: zgodnie z dyspozycją Ministra Środowiska z załącznika nr 5 (L.p. 11) do zarządzenia usunięto treść kwestionowanego zapisu, tj. „wyłączenie z użytkowania rybackiego Jez. Wierzchówko”. Ponadto, zapis „oddanie w użytkowanie rybackie obwodu rybackiego obejmującego Jez. Wierzchowo i powiązane jeziora w obszarze na zasadach obejmujących:” przeredagowano w następujący sposób: „dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony siedlisk 3140 i 3150, w tym:”. Wyżej opisana zmiana nie wynika z uwag Ministra Środowiska lecz ze zmiany stanu faktycznego, tj. w roku 2016 zbiorniki wodne, których dotyczy ww. zapis (stanowiące obwód rybacki jeziora Wierzchowo na rzece Gwda – Nr 1a) zostały przekazane w użytkowanie rybackie Gminie Szczecinek (czas trwania umowy: 06.06.2016 – 06.06.2036). Wobec powyższego pierwotny zapis w pzo stracił na aktualności, gdyż jezioro zostało już przekazane w użytkowanie rybackie.

Poza wymienionymi wyżej zmianami wynikającymi z uwag Ministra Środowiska, zarządzenie zostało uzupełnione o wskazanie zagrożeń i działań ochronnych oraz przeredagowane zostały cele ochrony w odniesieniu do wydry. Zmiany te wynikają z wykonanej w 2015 roku inwentaryzacji przyrodniczej wydry w obszarze Natura 2000 Jeziora Szczecineckie. W związku z powyższym w treści pierwotnego zarządzenia dokonano następujących zmian:

- 1) W załączniku nr 3 wskazano istniejące i potencjalne zagrożenia dla populacji wydry w obszarze. Do ważniejszych zagrożeń należy obecność dróg zagrażających śmiercią w wyniku kolizji oraz obecność mostów i przepustów nieprzekraczalnych lub trudno przekraczalnych dla wydr. Zwierzęta muszą w tych miejscach przechodzić przez drogi, a ryzyko kolizji jest wówczas wysokie. Jako zagrożenia potencjalne wskazano: przekształcanie naturalnych cieków wodnych powodujące zmiany w siedliskach preferowanych przez wydry, wycinanie drzew i krzewów wzdłuż cieków wodnych i brzegów jezior, usuwanie szuwarów z brzegów jezior, powodujące niszczenie i zmniejszanie dostępności schronień, zabudowę brzegów jezior i cieków wodnych przyczyniającą się do pogorszenia jakości siedlisk gatunku, istnienie ferm norek amerykańskich i ucieczki zwierząt z ferm powodujące konkurencję z wydrą w walce o siedlisko, intensywne wędkarstwo powodujące płoszenie. Ww. zagrożenia zostały opracowane w oparciu o inwentaryzację wykonaną w roku 2015 roku oraz istniejący stan faktyczny na rok 2017 (np. aktualne dane odnośnie zarejestrowanych podmiotów prowadzących hodowle norki amerykańskiej).
- 2) W załączniku nr 4 dokonano zmiany zapisów dotyczących celów działań ochronnych dla wydry. Wyznaczono następujące cele działań ochronnych: „utrzymanie populacji we właściwym stanie ochrony (na poziomie oceny FV) oraz niepogorszenie warunków siedliskowych (utrzymanie oceny stanu ochrony siedliska, co najmniej na poziomie U1)”. W oparciu o przeprowadzoną inwentaryzację, stan populacji wydry w obszarze oceniono na właściwy FV. Występowanie wydry odnotowano na 88,72% kontrolowanych punktów, a indeks populacyjny osiągnął wartość 22,79, dlatego oba wskaźniki oceniono na FV (właściwy). W rezultacie stan populacji osiągnął oceną FV. W odniesieniu do stanu siedliska, przeprowadzona inwentaryzacja wykazała, że wydra

występuje na niemal wszystkich jeziorach i na różnej wielkości ciekach. Siedlisko jest praktycznie nieprzekształcone, a baza pokarmowa obfita. Stan siedlisk jest niemal bliski właściwego, jednak na obniżenie oceny wpłynęła ocena niektórych wskaźników cząstkowych, tj. udział preferowanych odcinków rzek (U2 – zły), jakość wody (U1 – niezadowolający), przepusty pod drogami (U1). Wydaje się jednak, iż w przypadku przedmiotowego obszaru Natura 2000 ww. wskaźniki nie mają przełożenia na stan populacji wydry. Szanse zachowania gatunku w obszarze oceniono na FV ze względu na ocenę stanu populacji, obecność odpowiednich siedlisk oraz stosunkowo niewiele zagrożeń. Ogólny stan zachowania wydry został oceniony jako niezadowolający (U1) z uwagi na niektóre wskaźniki cząstkowe, wpływające na ocenę stanu zachowania siedliska.

- 3) W załączniku nr 5 w odniesieniu do wydry ustanowiono działanie ochrony czynnej polegające na zainicjowaniu montażu suchych półek pod mostem w miejscowości Stare Wierzchowo i Drężno. Celem zadania jest zminimalizowanie zagrożeń dla gatunku, polegającego na kolizji z pojazdami. Zadanie wynika z faktu, że wydry unikają przepływania pod niskimi mostami i przepustami, a nie mając możliwości przejścia brzegiem pod mostem, próbują przekroczyć drogę narażając się na kolizję z pojazdami. Biorąc pod uwagę, iż drogi w miejscowości Stare Wierzchowo i Drężno stanowią drogi powiatowe, organem zarządzającym drogą jest Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Szczecinku. Natomiast organem odpowiedzialnym za wykonanie zadania będzie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z Dyrektorem PZD w Szczecinku. Działanie zostało przewidziane do wykonania w przypadku przebudowy lub remontu ww. mostów, co nie będzie generowało istotnie wyższych kosztów. W odniesieniu do działań dotyczących utrzymania lub modyfikacji metod gospodarowania ustalono działania polegające na: zachowaniu drzew i krzewów wzdłuż cieków wodnych i nad brzegami jezior, pozostawienie roślinności szuwarowej na brzegach jezior, jeśli konieczność ich usunięcia nie wynika z zapobiegania poważnym szkodom w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia oraz prowadzenie prac utrzymaniowych w obrębie cieków wodnych z uwzględnieniem wymagań środowiskowych wydry. Ww. działania mają na celu ograniczenie niszczenia lub przekształcania siedlisk preferowanych przez wydrę. Podmioty odpowiedzialne za wykonanie tych działań to: Dyrektor Zarządu Zlewni w Pile Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, użytkownicy rybaccy jezior, Wójt Gminy Szczecinek, Wójt Gminy Grzmiąca. W zadaniu dotyczącym monitoringu wskazano konieczność wykonania ponownego monitoringu do końca 2020 roku w oparciu o metodykę monitoringu gatunków zwierząt powadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz oszacowanie liczebności populacji w ostoi, gdyż na podstawie monitoringu wykonanego w roku 2015 dokonano ogólnej oceny stanu ochrony gatunku w obszarze w oparciu o wykonaną ocenę stanu populacji, stanu siedliska i perspektyw ochrony. Niemniej jednak nie wykonano badań odnośnie wskazania liczebności populacji wydry w obszarze Natura 2000 Jeziora Szczecineckie. Wobec powyższego uzyskanie tych informacji oraz wykonanie

ponownego monitoringu wydry jest niezbędne przed końcem obowiązywania PZO.

Ponadto, w załączniku 5 dokonano zmiany terminu przewidzianego na wykonanie działań ochronnych (przewidzianych do wykonania w ciągu trzech lat od ustanowienia PZO – na 5 lat, natomiast przewidzianych w ciągu 5 lat od ustanowienia PZO – na 7 lat). Wynika to z urealnienia i dostosowania tych terminów do aktualnych możliwości zaplanowania, zdobycia funduszy i przeprowadzenia wprowadzenia działań ochronnych.

W odniesieniu do działań określonych w załączniku nr 5 do zarządzenia pkt 1, 2, 3, 4, 6, 12, 22, 24 dokonano zmiany podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie tych działań. Zadania te znajdują się w kompetencjach RDOŚ w Szczecinie działającego w porozumieniu/na podstawie umowy z właścicielami/zarządcami terenów i innymi zainteresowanymi jednostkami.

Dokonano również zmian kosmetycznych polegających na dopisaniu w załączniku 4 do zarządzenia symbolu właściwego stanu ochrony tj. FV oraz zmiany nazwy organu „Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie” na „Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie”, w celu jego ujednoczenia w całym dokumencie PZO.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie zapewnił zainteresowanym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, możliwość udziału w pracach związanych z opracowywaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych, poprzez ich powiadomienie o możliwości zgłaszania uwag oraz wniosków do przygotowanego projektu zmiany zarządzenia w sprawie PZO (zawiadomienie z dnia 1 czerwca 2017 r. sygnatura: WOPN-ON.6320.8.2017.AA).

W wyniku tego etapu procedury, dwa podmioty zgłosiły 5 uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacją w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę oraz w jakim zakresie zostały uwzględnione, zawarto w poniższej tabeli.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	„W związku z informacjami zawartymi w załączniku nr 5 w pkt 10 (zał. Nr 3 projektu zarządzenia zmieniającego) dot. działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, przedstawiam co następuje. Zapis mówiący o wykluczeniu zarybienia karpem z uwzględnieniem Rozporządzenia MRiRW z dnia 6 listopada 2012 r. w sprawie wykazu gatunków ryb uznanych za nierodzące, dla których nie jest wymagane zezwolenie na wprowadzenie (Dz. U. z 2012 r. poz. 1355), jest niezrozumiały i wydaje się sprzeczny z ww. rozporządzeniem, gdyż rozporządzenie to dopuszcza wprowadzanie na określonych warunkach karpia do wód śródlądowych.”	Uwaga została uwzględniona, a zapis przededagowano w następujący sposób: „preferowanie zarybienia gatunkami rodzimymi”. Analogicznej zmiany dokonano w pkt 11 załącznika nr 3 do projektu zarządzenia.
2.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	„Dodatkowo w uzasadnieniu do projektu nie wskazano z czego wynika zmiana podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie – w pierwotnym zarządzeniu zadanie to przypisano Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu,	Uwaga nie została uwzględniona. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 652 z późn. zm.) do chowu, hodowli lub połowu ryb w obwodzie rybackim uprawniony jest organ administracji publicznej wykonujący uprawnienia

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>natomiast w projekcie określono uprawnionego do rybactwa na podstawie umowy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie.”</p>	<p>właściciela wody w zakresie rybactwa śródlądowego albo osoba władająca obwodem rybackim na podstawie umowy zawartej z właściwym organem administracji publicznej na podstawie art. 13 ust. 3 albo umowy, o której mowa w art. 217 ust. 6 ustawy - Prawo wodne, zwani „uprawnionymi do rybactwa”. Jeziora Wierzychowo, Wierzychówko, Dreżno i Łąkowe, zgodnie z informacją zamieszczoną na stronie internetowej RZGW w Poznaniu (stan na dzień 05.07.2017 r.) posiadają użytkowników rybackich, tj. dla jezior: Wierzychowo i Wierzychówko – Gmina Szczecinek (do 06.06.2036), natomiast dla jezior: Łąkowe i Dreżno – Przedsiębiorstwo Rybackie Sp. z o. o. (do 01.05.2046). W związku z powyższym podmiotem odpowiedzialnym za wykonie zadań dotyczących gospodarki rybackiej w odniesieniu do ww. jezior jest, jak to określono w projekcie zarządzenia, „uprawniony do rybactwa” na podstawie umowy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie”.</p>
3.	Klub Przyrodników	<p>„W świetle uwag Ministra Środowiska, kilka zagadnień ochrony obszaru, które są rzeczywiście konieczne dla jego ochrony, wykracza poza delegację prawną do ustanowienia PZO i wymaga określenia „warunków właściwego stanu ochrony” dotyczących gospodarki rybackiej, gospodarki wodno-ściekowej i zagospodarowania przestrzennego, co jest możliwe tylko w planie ochrony, a nie w planie zadań ochronnych. W szczególności:</p> <p>a) Konieczne jest zapewnienie nielokalizowania budynków i budowli w miejscach podmokłych i potencjalnie podtapianych;</p> <p>b) Konieczne jest zapewnienie szczelności i odpowiedniego opróżniania zbiorników ściekowych, a wykluczenie możliwości lokalizacji tzw. Indywidualnych oczyszczalni ścieków.</p> <p>c) Konieczne jest pozostawienie bez użytkowania rybackiego ani wędkarskiego jeziorzek dystroficznych i eutroficznego jez. Wierzychówko; w tym wygaszenie takiego użytkowania jeziorzek dotąd używanych, a nie tylko dostosowanie gospodarki rybackiej”.</p> <p>Wobec wymogu usunięcia z PZO odpowiednich działań, należy wskazać konieczność opracowania dla obszaru planu ochrony, w którym takie regulacje będą mogły być wprowadzone jako warunki właściwego stanu ochrony”</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Zdaniem RDOŚ w Szczecinie zapisy zawarte w planie zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru są wystarczające dla skutecznej ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Plan zadań ochronnych tworzy spójną całość, gdzie każdy z załączników odgrywa ważną rolę w zapewnieniu trwałości właściwego stanu przedmiotów ochrony. Tym samym, dobrze zdiagnozowane i określone zagrożenia, wraz z zaplanowanymi działaniami ochronnymi oraz wskazaniem planistycznymi, stanowią skuteczne narzędzie do zarządzania obszarem gwarantującym zachowanie jego jakości. Ponadto, należy podkreślić, iż pojawiające się zagrożenia (m.in. lokalizacja nowej zabudowy, czy przydomowych oczyszczalni ścieków) mogą być weryfikowane na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko lub obszar Natura 2000, także stanowiących narzędzia służące ochronie obszarów cennych przyrodniczo (ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Dz. U. 2016, poz. 353 z późn. zm.), jak również podlegają przepisom ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w szczególności art. 33 (Dz. U. 2016, poz. 2134 z późn. zm.).</p> <p>Natomiast zasady sytuowania zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe reguluje rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422). Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarki ściekowej leży w kompetencjach gmin, zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289).</p> <p>Wobec powyższego, nie zachodzi potrzeba ustanowienia planu ochrony dla obszaru Natura</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			2000 Jeziora Szczecineckie.
4.	Klub Przyrodników	„Wiosną 2017 r. zaobserwowaliśmy w obszarze zagrożenie rzeczywiste dla płazów, polegające na licznych zabijaniu płazów przez pojazdy na drodze gminnej w miejscowości Brzeźno (jednorazowo obserwowano kilkadziesiąt martwych osobników różnych gatunków, w tym także znalezione szczątki kumaka nizinnego, którego gody w stawach i oczkach wodnych w Brzeźnie oraz na zach. i pn. od Brzeźna równocześnie potwierdzono, stwierdzając głosy godowe kumaka – kumaki z tych zbiorników wodnych w poszukiwaniu lądowych kryjówek zimowych oraz powracając z tych kryjówek muszą przekraczać tę drogę. Skala zagrożenia wzrosłaby, gdyby wzrósł ruch na tej drodze, a to nastąpiłoby np. gdyby ulepszyć ją na odcinku Brzeźno-Kusowo (generując oprócz ruchu dojazdowego do posesji w Brzeźnie, już i tak powodującego śmiertelność płazów, także ruch tranzytowy do Kusowa). Wnoszę o odpowiednie uzupełnienie zagrożeń dla kumaka nizinnego i ich opisu, a także wskazanie potrzeby zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szczecinek – z rezygnacji ulepszenia drogi publicznej Brzeźno-Kusowo (obecnie gruntowej).”	Uwaga została częściowo uwzględniona. Dla kumaka nizinnego uzupełniono istniejące zagrożenia o następujący zapis: „zagrożenie śmiertelności w wyniku kolizji z pojazdami na drodze gminnej w miejscowości Brzeźno”. Natomiast w kwestii wnioskowanego zapisu dotyczącego rezygnacji z ulepszenia drogi publicznej Brzeźno-Kusowo, postulat odrzucono. W przypadku przebudowy/modernizacji ww. drogi istnieje możliwość zastosowania procedury oceny oddziaływania na środowisko lub obszary Natura 2000, której zadaniem jest m.in. zdiagnozowanie zagrożeń związanych z realizacją przedsięwzięcia, jak i ich minimalizacja, poprzez zaprojektowanie konkretnych działań ochronnych.
5.	Klub Przyrodników	Na prośbę Nadleśnictwa Szczecinek weryfikowaliśmy potrzebę działań polegających na blokowaniu rowów w Brzezińskim Bagnie, co przynajmniej częściowo wykonało działanie Przeprowadzenie monitoringu przed realizacją zadania Utrzymanie obecnych niedrożności rowów i zablokowanie rowów odwadniających w kompleksie Brzezińskiego Bagna przez ich punktowe zasypanie lub budowę przegród, których ilość wskaże monitoring. Powstała ulepszona koncepcja zablokowania rowów w tym obiekcie, zweryfikowano też optymalną liczbę przegród (patrz. Zał.). Wnosimy o uwzględnienie zweryfikowanej koncepcji w treści PZO i załącznika 5a do PZO.”	Uwaga została uwzględniona, poprzez zmianę załącznika nr 5a do zarządzenia i wskazanie nowej lokalizacji przegród w kompleksie Brzezińskiego Bagna oraz zmianę brzmienia zadania ochronnego określonego w załączniku nr 3 pkt 2 do niniejszego zarządzenia w następujący sposób: „Utrzymanie obecnych niedrożności rowów i zablokowanie rowów odwadniających w kompleksie Brzezińskiego Bagna przez ich punktowe zasypanie lub budowę przegród drewniano-ziemnych: przegroda duża (odległość między ściankami ok. 2m), przegroda mała (odległość między ściankami ok. 1m). Lokalizację punktów do zablokowania odpływu wody wyznacza załącznik nr 3a do niniejszego zarządzenia”. Ponadto z uwagi na zrealizowanie przez Klub Przyrodników działania polegającego na przeprowadzeniu monitoringu przed realizacją zadania „Utrzymanie obecnych niedrożności rowów i zablokowanie rowów odwadniających w kompleksie Brzezińskiego Bagna przez ich punktowe zasypanie lub budowę przegród, których ilość wskaże monitoring”, zadanie to zostało wykreślone z załącznika nr 3 pkt 22 projektu zarządzenia.

Ponadto, następujące podmioty poinformowały, iż nie wnoszą uwag do projektu zmiany zarządzenia: Nadleśnictwo Szczecinek (pismo z dnia 6 czerwca 2017 r., sygnatura: ZG.7210.2.2017.KK), Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie (e-mail z dnia 8 czerwca 2017 r.).

Oprócz, ww. zmian wynikających z uwag, które wpłynęły w ramach tzw. konsultacji roboczych, w ramach autokorekty dokonano następujących poprawek w dokumencie:

- 1) W załączniku nr 1 projektu pkt 2, załączniku nr 2 pkt 2 oraz w załączniku nr 3 pkt 7, 10, 12, 13 do projektu zmiany zarządzenia dokonano korekty nazwy siedliska 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea*, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).
- 2) W załączniku nr 1 do projektu zmiany zarządzenia ponumerowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 oraz ich opisy, aby z treści załącznika jasno wynikało, do którego zagrożenia odnosi się konkretny opis zagrożenia.
- 3) W załączniku nr 2 do projektu zmiany zarządzenia w pkt 9, 10, 11, 12, 13, 14, tj. dla przedmiotów ochrony: 9110, 9130, 9160, 9190, 91D0, 91E0 częściowo dokonano zmiany brzmienia celów ochrony, tj. zapis: „Dążenie do przywrócenia właściwego stanu ochrony (FV)” zastąpiono sformułowaniem: „Poprawa stanu siedliska do oceny FV lub co najmniej utrzymanie aktualnego stanu (U1)”. Zmiana ta wynika z uwag Ministra Środowiska do innych zarządzeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Zgodnie z § 3 pkt 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34 poz. 186, z późn. zm.), zakres prac koniecznych do sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 obejmuje ustalenie celów działań ochronnych, które mają zostać osiągnięte w okresie, na jaki jest sporządzany plan zadań ochronnych, w sposób umożliwiający weryfikację ich osiągnięcia oraz monitoring. W związku z powyższym należy odnotować, iż cele działań ochronnych dla ww. przedmiotów ochrony były niemierzalne, a zatem niemożliwe do weryfikacji. Cele działań ochronnych powinny zostać sprecyzowane, co najmniej w takim stopniu, aby określały stan docelowy ochrony przedmiotu ochrony lub początkowy, który ma ulec poprawie. Z uwagi na to dokonano ww. zmiany celów działań ochronnych dla siedlisk o kodach: 9110, 9130, 9160, 9190, 91D0, 91E0. Jednocześnie, w załączniku nr 4 pkt 20, dla przedmiotu ochrony o kodzie 1042 dokonano uszczegółowienia celu działań ochronnych, gdyż dotychczasowy zapis: „Weryfikacja stanu wiedzy” był zbyt ogólnikowy i również niemierzalny. Zastąpiono go następującym zapisem: „Pogłębienie stanu wiedzy o zasobach, rozmieszczeniu i zagrożeniach oraz ocena stanu ochrony gatunku w obszarze Natura 2000”. Natomiast w pkt 21, 22, 23, tj. dla przedmiotów ochrony o kodach: 3110, 7230, 7150 cele działań ochronnych „Weryfikacja statusu przedmiotu ochrony w obszarze” przeredagowano w następujący sposób: „Weryfikacja statusu przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000”.
- 4) W załączniku nr 3 w pkt 5 do projektu zmiany zarządzenia, tj. dla przedmiotu ochrony o kodzie 6510 dokonano korekty zapisu działań obligatoryjnych w następujący sposób: „Zachowanie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych

użytków zielonych” oraz korekty działań fakultatywnych w następujących sposób:
„Użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego wariantu pakietu rolnośrodowiskowego (w przypadku kontynuowania zobowiązań z PROW na lata 2007-2013) lub rolno-środowiskowo-klimatycznego (wg PROW na lata 2014-2020), ukierunkowane na ochronę siedliska 6510. Działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych”. Zadanie ochronne zostało zmienione w celu skorelowania wymogów ochrony siedliska przyrodniczego o kodzie 6510, z możliwością uzyskiwania przez rolników płatności rolnośrodowiskowych w ramach obowiązujących programów wsparcia finansowego z tytułu obniżenia dochodowości. Zmiana brzmienia działania ochronnego jest zgodna z zasadami ochrony tego siedliska oraz umożliwi dostęp właścicielom i posiadaczom gruntów do środków finansowych, rekompensujących koszty związane z realizacją działań ochronnych w obszarze Natura 2000.

- 5) W załączniku nr 3 pkt 6 do projektu zmiany zarządzenia dla przedmiotu ochrony o kodzie 1355 dokonano zmiany brzmienia działania ochronnego: „Zainicjowanie montażu suchych pól pod mostem w miejscowości Stare Wierzchowo i Drężno (w przypadku przebudowy lub remontu mostu)” w sposób następujący: „Zainicjowanie działań zmierzających do montażu suchych pól pod mostem w miejscowości Stare Wierzchowo i Drężno (w przypadku przebudowy lub remontu mostu)”. Po zmianie brzmienia zapisu organem odpowiedzialnym za wykonanie zadania jest RDOŚ w Szczecinie, wobec czego z kolumny „podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania” wykreślono Dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg w Szczecinku. Zmiany dokonano, gdyż to RDOŚ w Szczecinie jest odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000.
- 6) W załączniku nr 3 pkt 9 do projektu zmiany zarządzenia, dla przedmiotów ochrony o kodach: 7120, 7140, 3150 dla działania ochronnego: „Ograniczenie możliwości poboru wody z Jez. Wielatowo na Stawy Brzeźno do wielkości nie powodującej spadku poziomu wody w tym akwencie. Dopuszcza się pobór wody w jez. Wielatowo przy rzędnych poziomu wody w jeziorze przekraczających minimalny poziom piętrzenia” dokonano zmiany terminu realizacji zadania w następujący sposób: „Działanie należy prowadzić przez cały okres obowiązywania planu zadań ochronnych”. Poprzedni zapis obligujący do prowadzenia ww. działania jedynie przez pierwsze 5 lat obowiązywania planu zadań ochronnych był błędny i merytorycznie nieuzasadniony. Aby zrealizować cele działań ochronnych dla ww. siedlisk, m.in. przedmiotowe działanie ochronne musi być realizowane przez cały okres obowiązywania PZO.
- 7) W załączniku nr 3 pkt 10 do projektu zmiany zarządzenia, dla przedmiotów ochrony o kodach: 3140 i 3150 w zadaniu drugim działanie polegające na: „wykluczeniu odłowów sprzętem ciągnionym w Jez. Wierzchowo, głównie ze względu na obecność siedliska 3140”, przeredagowano w następujący sposób: „prowadzenie połowów przy użyciu urządzeń stawnych w Jez. Wierzchowo, głównie ze względu na obecność siedliska 3140”, natomiast w zadaniu 7 wyraz „wyłączenie” zastąpiono wyrazem „ograniczenie”. Powyższych zmian w brzmieniu zadań ochronnych dokonano w celu aby nie stanowiły one zakazów, których nie należy umieszczać w planach zadań ochronnych. Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. zabrania się,

co do zasady, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności pogorszyć stan siedlisk, wpłynąć negatywnie na gatunki, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami. W związku z powyższym, należy stwierdzić, że ogólnie określone zakazy w obszarze Natura 2000 wynikają z mocy prawa. Ponadto, skoro w delegacji ustawowej do ustanowienia ww. aktów prawa miejscowego nie przewidziano możliwości ustanowienia w nich zakazów, to takie działanie stanowi przekroczenie delegacji ustawowej.

- 8) W załączniku nr 3 pkt 12 do projektu zmiany zarządzenia, dla przedmiotów ochrony: 91E0, 9110, 9130, 9160, 3150, 3140 działanie ochronne polegające na: „Wyłączeniu z użytkowania lasów strefy brzegowej jezior leżących w działkach ewidencyjnych jezior” przeredagowano w sposób następujący: „Pozostawienie bez wskazań gospodarczych lasów strefy brzegowej jezior leżących w działkach ewidencyjnych jezior”. Treść działania została przeredagowana aby działanie nie stanowiło zakazu, oraz w celu ujednolicenia zapisów dla wszystkich planów zadań ochronnych ustanawianych przez RDOŚ w Szczecinie.
- 9) W załączniku nr 3 pkt 18 do projektu zmiany zarządzenia, dla przedmiotów ochrony: 9160, 91E0, 9190, 9110, 9130 dokonano zmiany brzmienia działania ochronnego z: „Kontynuowanie w ramach gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawienie martwego drewna oraz starych i obumierających drzew aż do osiągnięcia właściwego stanu siedlisk (za wyjątkiem koniecznych zabiegów ochrony lasu)”, w sposób następujący: „Kontynuowanie w ramach gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie martwego drewna oraz starych i obumierających drzew w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu lub bezpieczeństwa ludzi i mienia”. Pierwotny zapis stał w sprzeczności z terminem, w którym ma być realizowane zadanie. Generalnie działanie zostało przewidziane na cały okres obowiązywania PZO, jednak zapis działania ochronnego świadczył, iż można by było od niego odstąpić jeśli przed końcem obowiązywania PZO zostanie osiągnięty właściwy stan ochrony siedlisk. W związku z powyższym treść działania przeredagowano aby nie było wątpliwości, iż należy je prowadzić przez cały okres obowiązywania planu zadań ochronnych.
- 10) W załączniku nr 3 pkt 19 do projektu zmiany zarządzenia, dla przedmiotów ochrony: 9110 i 9130 działanie ochronne: „Dążenie do unaturalniającej przebudowy na drzewostany bukowe drzewostanów świerkowych, sosnowych i brzożowych (niezależnie od ich wieku) dzielących i fragmentujących kompleksy buczyn” przeredagowano w sposób następujący: „Preferuje się unaturalniającą przebudowę na drzewostany bukowe drzewostanów świerkowych, sosnowych i brzożowych (niezależnie od ich wieku) dzielących i fragmentujących kompleksy buczyn.”
- 11) W załączniku nr 3 pkt 20 do projektu zmiany zarządzenia, dla przedmiotu ochrony 1355 przeredagowano działanie ochronne: „Zachowanie drzew i krzewów wzdłuż cieków wodnych i nad brzegami jezior oraz zachowania roślinności szuwarowej na brzegach jezior, jeśli konieczność ich usunięcia nie wynika z zapobiegania poważnym szkodom w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia” w sposób następujący: „Preferowanie

zachowania drzew i krzewów wzdłuż cieków wodnych i nad brzegami jezior oraz zachowania roślinności szuwarowej na brzegach jezior, jeśli konieczność ich usunięcia nie wynika z zapobiegania poważnym szkodom w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia”. Zmiana wynika z faktu, iż w planie zadań ochronnych nie można ustanawiać zakazów, natomiast zupełne wykluczenie możliwości usuwania drzew i krzewów oraz roślinności szuwarowej, z wyjątkiem sytuacji zapobiegania poważnym szkodom w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia, stanowiłoby w rzeczywistości zakaz oraz znacząco ograniczałoby gospodarowanie na tym terenie. Należy podkreślić, iż poza planem zadań ochronnych istnieją inne narzędzia ochronne przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000, np. procedura oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, która może być przeprowadzona w przypadku uzasadnionych wątpliwości odnośnie wpływu danego działania na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

- 12) W załączniku nr 3 pkt 21 do projektu zmiany zarządzenia, dla przedmiotu ochrony 1355 uszczegółowiono działanie ochronne odnośnie prac prowadzonych w obrębie cieków wodnych. Ostateczne brzmienie działania jest następujące: „Prace utrzymaniowe w obrębie cieków wodnych należy prowadzić z uwzględnieniem wymagań środowiskowych wydry poprzez: unikanie stosowania kamiennych lub faszynowych umocnień brzegów, ograniczanie usuwania roślinności nadbrzeżnej, ograniczanie prac regulacyjnych polegających na prostowaniu, profilowaniu i pogłębianiu chyba, że wynika to z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia”. Pierwotne brzmienie zadania stanowiło ogólny zapis, iż prace utrzymaniowe w obrębie cieków wodnych należy prowadzić z uwzględnieniem wymagań środowiskowych dla wydry, bez konkretnego wskazania tych wymagań. W nowym brzmieniu wypunktowano najistotniejsze uwarunkowania siedliskowe dla tego gatunku, co stanowi doprecyzowanie i uszczegółowienie zadania ochronnego.
- 13) W załączniku nr 3 pkt 22 do projektu zmiany zarządzenia, dla przedmiotów ochrony: 91D0 i 7110, dla działania polegającego na odczytach diverów mierzących poziom wody na wskazanych torfowiskach, które ma być prowadzone co rok, dodano zapis „w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych”.
- 14) Z załącznika nr 3 projektu zmiany zarządzenia, dla przedmiotów ochrony: 3140 i 3150, wykreślono działanie pierwotnie umieszczone w pkt 23, tj. „Monitoring wszystkich elementów jakości stanu ekologicznego jezior, w rozumieniu ustawy Prawo Wodne i przepisów wykonawczych do tej ustawy. W razie stwierdzenia pogorszenia stanu wód podjąć ochronę czynną mającą na celu ograniczenie zanieczyszczenia tych siedlisk. Działanie należy przeprowadzić w pierwszych 5 latach obowiązywania planu, druga ocena po 7 latach od przeprowadzenia pierwszej oceny”. Przedmiotowe działanie wykracza poza zakres kompetencji RDOŚ w Szczecinie, który nie działa na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1121 z późn. zm.). Należy podkreślić, iż z wykreśleniem tego działania nie zniesiono obowiązku monitoringu dla ww. siedlisk, gdyż konieczność przeprowadzenia monitoringu została ustanowiona dla wszystkich siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Jeziora Szczecineckie, w pkt 24, w oparciu

o metodykę GIOŚ.

- 15) Z załącznika nr 3 projektu zmiany zarządzenia, dla przedmiotu ochrony 3140 wykreślono działanie pierwotnie umieszczone w pkt 25, tj. „Społeczny monitoring stanu jez. Wierzchowo i jego wykorzystywania do wędkarstwa, według zasad uzgodnionych z RDOŚ w Szczecinie. Realizację zadania należy rozpocząć w pierwszych 5 latach obowiązywania planu. Druga ocena stanu po 7 latach od przeprowadzenia pierwszej oceny”. Należy podkreślić, iż monitoring dla wszystkich siedlisk przyrodniczych został zaplanowany w pkt 24 projektu zarządzenia i nie ma konieczności wprowadzania obowiązku dodatkowych monitoringów. Natomiast w przypadku nieprzestrzegania zasad związanych z wędkowaniem na Jeziorze Wierzchowo, każdy kto stwierdzi takie naruszenia może zawiadomić odpowiednie organa.
- 16) Ponadto w zmienianych załącznikach dokonano autokorekty błędów interpunkcyjnych, stylistycznych i gramatycznych.

Po zakończeniu tego etapu opracowywania projektu zmiany zarządzenia w sprawie PZO, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy OOS, obwieszczeniami z dnia 25 lipca 2017 r. i 7 września 2017 r. (sygnatura: WOPN-ON.6320.13.2016.RK.AS.KA, WOPN-ON.6320.6.2017.AS, WOPN-ON.6320.8.2017.AA) podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OOS. Na etapie procedury konsultacji społecznych wpłynęły dwa pisma, zawierające uwagi i wnioski ze strony następujących podmiotów: Wójt Gminy Szczecinek, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Szczegółowe informacje o sposobie rozpatrzenia wszystkich uwag znajdują się w tabeli poniżej.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	Wójt Gminy Szczecinek	„proponuję by załącznik nr 5 otrzymał następujące brzmienie w lp.10 pkt 6: w jeziorze Wierzchowo rekomendowane zarybianie rybami drapieżnymi i możliwe zarybianie sielawą i sieją, w pozostałych jeziorach rybami drapieżnymi”.	Uwaga została uwzględniona. Biorąc pod uwagę, iż Jezioro Wierzchowo jest sklasyfikowane jako typ sielawowy, sieja jest gatunkiem pożądanym.
2.	Wójt Gminy Szczecinek	„Proszę jednocześnie o zamieszczenie dodatkowego pkt 9 o brzmieniu: dopuszcza się odłowy sieciowe okonia i szczupaka (jako przyłów) przy okazji odłowów regulacyjnych ryb karpiowatych, odłowów sielawy i siei oraz kontroli jakości ichtiofauny”	Uwaga nie została uwzględniona ze względu na fakt, iż w zarządzeniu zmieniającym wykreślono wszystkie działania dotyczące prowadzenia odłowów konkretnych gatunków ryb. Wskazania dotyczące prowadzenia gospodarki rybackiej zostały umieszczone w zarządzeniu z 2014 r. w celu dostosowania gospodarki rybackiej do wymogów ochrony siedlisk 3140 i 3150, w przypadku sporządzenia nowej umowy z dzierżawcą obwodu rybackiego. Z uwagi na fakt, iż w trakcie obowiązywania zmienianego PZO nowa umowa została zawarta a w nowo opracowanym operacie rybackim dla obwodu rybackiego Jeziora Wierzchowo na rzece Gwda z 2016 r. uwzględniono zapisy planu zadań ochronnych, działanie uznano za zrealizowane.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			Aktualnie RDOŚ w Szczecinie widzi potrzebę pozostawienia w PZO ogólnych zapisów dotyczących ochrony ww. siedlisk w kontekście prowadzenia gospodarki rybackiej m.in. sposób połowu ryb (za pomocą urządzeń stawnych), zarybienia gatunkami rodzimymi, z rekomendacją na gatunki drapieżne oraz sielawę i sieję (w Jeziorze Wierchowu).
3.	Wójt Gminy Szczecinek	„Proszę także o zamieszczenie dodatkowego pkt 10 o brzmieniu: dopuszcza się odłowy węgorza sprzętem stawnym oraz przy pomocy sznurów węgorzowych”	Uwaga nie została uwzględniona (sposób rozpatrzenia uwagi jak w lp. 2).
4.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	„Uszczegółowienia wymaga zapis mówiący, iż podmiotem odpowiedzialnym za wykonywanie zadań dotyczących gospodarki rybackiej jest uprawniony do rybactwa na podstawie umowy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie. Jak zostało wskazane również w Państwa uzasadnieniu oddanie w użytkowanie rybackie następuje na podstawie umowy, zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne, do zawarcia której jest upoważniony dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Dlatego też zapis mówiący o zawarciu takiej umowy z Dyrektorem RDOŚ zdaniem tut. Zarządu jest bezpodstawny”.	Uwaga została uwzględniona. W odniesieniu do podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań z zakresu gospodarki rybackiej lub działań dotyczących siedlisk związanych z wodami wypracowano nowy zapis przekonsultowany z GDOŚ, o następującej treści: „Uprawniony do rybactwa na podstawie operatu rybackiego lub na podstawie porozumienia zawartego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie, właściciele lub posiadacze terenu na podstawie porozumienia zawartego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego - zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie”. Porozumienia powinny być zawarte z inicjatywy organu odpowiedzialnego za nadzór nad przedmiotowym obszarem Natura 2000, czyli RDOŚ w Szczecinie. Zapis został wprowadzony w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 10, 11.
5.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	„Z kolei w pkt 11 dot. przedmiotu ochrony 3150 oraz 3160 ww. projektu wskazane zostało, iż podmiotem odpowiedzialnym za wykonywanie danego działania ochronnego jest dzierżawca obwodu rybackiego, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie na podstawie umowy/porozumienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Powyższy zapis sugeruje z kolei konieczność zawarcia porozumienia/ umowy nie wskazując jednocześnie podstawy prawnej na powyższe. W celu ujednolicenia nazewnictwa	Uwaga została uwzględniona (sposób rozpatrzenia uwagi jak w lp. 4).

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		określającego użytkownika/dzierżawcę obwodu rybackiego, właściwe byłoby używanie sformułowania uprawniony do rybactwa, zgodnie z wyżej przytoczoną ustawą o rybactwie śródlądowym”.	

Ponadto, następujące podmioty poinformowały, iż nie wnoszą uwag do projektu zmiany zarządzenia: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (e-mail z dnia 17 sierpnia 2017 r.), Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie (pismo z dnia 22 sierpnia 2017 r., sygnatura: ZG-414-69/17/aś).

Jednocześnie w projekcie zarządzenia dokonano następujących zmian, wynikających głównie z ujednolicenia zapisów w całym dokumencie oraz z wprowadzenia ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U., poz. 1566 z późn. zm.), na mocy której powstała nowa instytucja – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz jej jednostki organizacyjne, określone w art. 239 ustawy Prawo wodne:

- w załączniku nr 1 do zmiany zarządzenia, tj. lp. 3 uzupełniono opis dla zagrożenia potencjalnego o kodzie K02.04 Zakwaszenie (naturalne) oraz lp. 14 uzupełniono opis dla zagrożenia potencjalnego o kodzie I Inwazyjne oraz inne problematyczne gatunki i geny;
- w załączniku nr 1 do zmiany zarządzenia, tj. lp. 16, 17, w opisie zagrożeń, w celu ujednolicenia zapisów w całym zarządzeniu, zwrot: „drobnych zbiorników wodnych” zmieniono na: „oczek wodnych”;
- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 1, 2, 4 w kolumnie podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania, zapis: „Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z Nadleśniczym Nadleśnictwa Szczecinek” zmieniono na: „Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z Nadleśniczym Nadleśnictwa Szczecinek”;
- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 6 w kolumnie podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania, zapisy: „Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z Dyrektorem Powiatowego Zarządu Dróg w Szczecinku” zmieniono na: „Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z Dyrektorem Powiatowego Zarządu Dróg w Szczecinku”;
- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 13, w kolumnie podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania, zapis: „Właściciele lub posiadacze obszaru na podstawie umowy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie” zmieniono na: „Właściciele lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie”;
- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 14, 17, 18, w kolumnie podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania, zapis: „Nadleśniczy Nadleśnictwa Szczecinek, właściciele lub posiadacze lasów niepaństwowych na podstawie umowy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie” zmieniono na: „Nadleśniczy Nadleśnictwa Szczecinek, właściciele lub posiadacze lasów niepaństwowych na podstawie porozumienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie”;
- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 3, w kolumnie podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania, zapis: „Regionalny Dyrektor Ochrony

Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z Dyrektorem Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie” zmieniono na „Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z Dyrektorem Zarządu Zlewni w Pile Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie”;

- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 5, w kolumnie podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania, zapis: „właściciele/ zarządcy/ użytkownicy gruntów w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie” został zmieniony na: działania obligatoryjne: „właściciel lub posiadacz gruntu, Działania fakultatywne: właściciel lub posiadacz gruntu na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości albo na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000” – zmiana wynika z konieczności skorelowania prowadzenia działań z zakresu ochrony czynnej oraz możliwościami uzyskiwania przez rolników płatności rolnośrodowiskowych w ramach obowiązujących programów wsparcia finansowego z tytułu obniżenia dochodowości;
- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 8, w kolumnie podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania, zapis: „Dyrektor Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie (w zakresie dot. zarządzanych cieków i kanałów), Nadleśniczy Nadleśnictwa Szczecinek, Nadleśniczy Nadleśnictwa Bobolice, właściciele lub posiadacze obszaru, właściwa terytorialnie spółka wodna na podstawie umowy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie (w zakresie dotyczącym rowów)” zmieniono na: „Dyrektor Zarządu Zlewni w Pile Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Szczecinek, Nadleśniczy Nadleśnictwa Bobolice, właściciele lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie”;
- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 9 i 21, w kolumnie podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania, zapis: „Dyrektor Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie” został zmieniony na „Dyrektor Zarządu Zlewni w Pile Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie”;
- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 20, w kolumnie podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania, zapis: „Dyrektor Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie” został zmieniony na „Dyrektor Zarządu Zlewni w Pile Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie” oraz „Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu” został zmieniony na: „Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie” (wynika ze zmiany właściwości terytorialnej);
- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 10, w kolumnie opis działania

ochronnego, zapis: „prowadzenie połowów przy użyciu urządzeń stawnych w Jez. Wierzchowo, głównie ze względu na obecność siedliska 3140” został zmieniony na: „w Jez. Wierzchowo prowadzenie połowów przy użyciu urządzeń stawnych, urządzenia do połowów należy lokalizować poza płatami roślinności ramieniowej – przemodelowanie zapisu wynika z konieczności ochrony roślinności ramieniowej, prowadzenie połowów za pomocą urządzeń stawnych nie daje gwarancji ochrony tych gatunków. Dlatego należało zawrzeć dodatkowe zapisy dotyczące nielocalizowania urządzeń stawnych w obrębie płatów ramienic;

- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 15, 16 wykreślono zapis: „Sposób utrzymania grodzisk uwzględni wskazówki Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, gdyż działanie nie ma związku z ochroną siedlisk przyrodniczych 9110, 9130, 9160, 9190, 91E0;
- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 25, 26, 27, 28 wyraz „planu” zastąpiono skrótem „pzo”;
- w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia w lp. 1, w ramach autokorekty, zapis: „Budowa przegród blokujących odpływ wody z borów i brzeziny bagiennych oraz regenerujących się potorfii torfowiska Wielkie Błoto (3 szt.)” zastąpiono następującym zapisem: „Budowa przegrody blokującej odpływ wody z borów i brzeziny bagiennych oraz regenerujących się potorfii torfowiska Wielkie Błoto (1 szt.). Zmniejszenie ilości przegród blokujących odpływ wody wynika z uwag jakie były przedłożone przez Klub Przyrodników na etapie konsultacji roboczych oraz pozytywnie zaakceptowane przez tut. RDOŚ, co zostało uwidocznione w załączniku nr 3a do projektu zmiany zarządzenia, który został poddany konsultacjom społecznym. W ślad za zmianą załącznika obrazującą ilość i lokalizację przetamowań, należało dokonać zmiany brzmienia w załączniku nr 3 do zmiany zarządzenia.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 z późn. zm.) z Wojewodą Zachodniopomorskim, pismem z dnia 7 maja 2018 r. (sygnatura: P-1.0522.9.2018.KD).

p.o. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Szczecinie

Aleksandra Stodulna